

תיאטרון

זה לא חכמה

מי שלא זכה לראות את הבימה בימים הסובים ההם, כשהיה עטופי-גילמות, עם זקן מודבק, היו עומדים על הבמה וזועקים בפאתוס את דיעותיהם לחלל האולם, יכול ללכת ולראות את זה עכשיו, בנתן החכם. שם כולם מתרוצצים, או עומדים בפר זות, מדקלמים את תפקידיהם בקול דרמטי, טי, תוך נפנוף ידיים מלא הבעה ורגש, ומקפידים בלי הרף ליצור קומפוזיציה על הבמה. בדיוק כמו שלימדו בחוגים הדרמטיים, לפני שלושים שנה.

למה דראמה? מחזהו של אפריים לסינג (1781 — 1729) לא דן בדמויות חיות, אמיתיות. זהו מחזה שנכתב לפני כמאתיים שנה, בעת הפולמוס הדתי הגדול בין ה-פרוטסטנטים והקתולים, ובא להצביע על

האריה (אברהם מור)
מערה היא לא רוכסן

כך שלא רק הנוצרים, אלא אפילו היהודים והערכים הם בני-אדם!

כל הכבוד ללסינג, ובהחלט מגיע לו שקראו כתל-אביב רחוב על שמו, שכן הוא היה אדם מאד נאור, ומאד מתקדם והומאניסטי. אבל מה אנחנו אשמים, שעשו לנו מזה דראמה קורע-לב?

הדמויות של המחזה הן סמלים. כל גיבור מייצג דת אחרת, ומדקלם את דעותיה. למשל: נתן (שמעון פינקל) הוא היהודי שכחממו — כן עשרו. או להפך. יש לו זקן, ומזה תיכף מבינים שהוא יהודי. חוץ מזה יש לו תמיד כסף באכזבים ונרתקים ושקיים. וגם זה כראה. יש לו גם בת יפה.

הנוצרי הראשי הוא צלבן. צעיר, וחתיך, ואציל. אבל יש גם נוצריה: דיה, אומנת רחל. תיכף מבינים שהיא נוצריה, כי יש לה שיער בלונדי וצלב תלוי על החזה. ומי שלא מבין את הרמז, נאלץ גם לשמוע ממנה כל מיני דקלומים על הנושא.

חוץ מזה יש גם פאטריארך נוצרי, שמן ערל-לב ורשע, אבל זה לא מסמל את ה-נוצרים. זה בא לסמל את שנוא-נפשו ה-פרטי של לסינג, את הכומר צה מהמבורג. כמובן שיש גם ערבים. למשל סאלח-דין (יהודה אפרוני). ערבי, מסתבר, זהו איש כזה עטוף בגלימה, עם זקן כזה ושיער כמו של כבש שחור, שצירו לו מעל לעיניים שלושה קוים בעפרון. כנראה בכדי לסמל שהוא אדם חושב. רוב הזמן הוא עסוק בלצעוק "אללה! אללה! אללה!"

ואז מזה? העלילה היא מסובכת. כולם מתנכלים לכולם אבל הסוף טוב. מסתבר שתאום שכולם מאותה המשפחה. (כמה ש-זה סמלי!) לא פחות מסובכת — התפאורה המורחית בצבע זהב, הנעה לצלילי מוסיקה, יש שחקנים טובים. אלכס פלג. למשל,

בתפקיד הצלבן, נע בחן, כמו המלט בלבוש רומאי, וברגעים מסויימים הוא אפילו משכנע שהוא יצור חי, ולא סמל. אך כשהוא פונה אל הקהל באולם, ושואל "או מה??" הוא צודק בהחלט.

מירי הגצניקה

אחת הצרות של התיאטרון העברי היא, שלוקחים הכל ברצינות נוראה: הקאמרי מציג קומדיה (גג הדובדבנים) וכמעט כל הקהל בוכה מעוצם היגיון, והבימה לוקחת פולמוס דתי — ועושה ממנו דראמה מועז' זעת (ראה לע"ז).

אשה צעירה בשם מירי, עקרת-בית תל-אביבית ואם לשני ילדים, היא אחת התקוות שהעניין הזה ישתנה.

כרגע מועלות על הבמה שתי הצגות בבמיה של מירי מנגוס, ושתיהן משב רוח רעננה בתיאטרון. בשתיהן מופיעים על הבמה אנשים שלמרבית הפלא נראים כאילו הם באמת ובתמים נהנים להיות שם, ומר-גשים שם טוב, ומשתוללים להנאתם, למרות שהכל מבוים בקפדנות. זהו תיאטרון מסוג חדש, המנצל את כל האפשרויות שבמה נתנת, מבלי להיעזר ביותר מאשר כמה חתיכות עץ ויריעות בד.

להוריד את הנורניקית. הצגת כנר על הטנק, בביצוע קבוצת חיילי להקת שריון שבבמיה של מירי, היא הצגה מליאת עלי-צות ומליאת הברקות: תרגול המראה, אחרי ויכוח ממושך, איך איננו יודע לנגן ב-אקורדיון. (התרגול הוא לבן כזה, פשוט, שקונים בשוק. שמו סיציליה, והקהל אוהב אותו נורא.)

אשה מרופדת עולה משורות הקהל, פורצת אל הבמה, עושה מהומות נוראות, ומספרת איך זה היה כש היא היתה צעירה. לא רק הקהל המשתולל מצחוק אינו יודע ש-זוהי חברת הלהקה, חיילת יפהפיה בת 19. אפילו הסדרנים ניסו לא פעם להוריד את הנורניקית.

או קטע אחר: בחורה שרה אריה סנטימנ-טלית. נגן הטרומבון מגיע. יש לו תיק ששימש לקונטרבס, וממנו הוא מוציא כובע, מקל, פרח, חזיה, חלקי-טרומבון ודפיתותים. הכל מתפרק תחת ידיו. הדפים נפוצים לכל רוח, החזיה הענקית מסתבכת בכל דבר, הטרומבון מתפרק עד שנשארת רק פיה בידו. הוא מגיש אותה לפיו, בהבעה אסומה לחלוטין, נתון תרועה — והולך. כל אותו זמן ממשיכה הזמרת באריה שלה. הקהל שואג מרוב צחוק. זהו הומור חדש, אנושי ואמיתי. כמו בסרטי הסלפסטיק הקלאסיים. בניגוד להומור הבימתי המקובל, שהוא מלא סירבול והתחכמויות, זהו הומור טבעי, ספונטני, רענן. והעיקר — בידור אמיתי ומלא המצאות.

ילדה פולנייה. הצגה שניה בבמיה של מירי, היא אנדרוקלס והאריה (קאמרי). על פי משל איופרס על העבד הנמלט ש-הוציא קוץ מכפו של אריה. נתפס, הושלך לזירה, אך האריה שבא לטרפו היה זה כעל-הקוץ-לשעבר, ולא עשה לו כלום.

יש מגרעות להצגה. בעיקר העובדה שהיא קומדיה זל ארטה, בנוסח שחקני הרחוב, שאילתרו מחזות בעלי גיבורים קבועים. בתפאורה מינימלית. ילדים לא אוהבים סמלים (למרות טענת הבמאית שזוהו הדבר המפתח את דמיונם העשירי). למרות ההב-רקות — ילדים רוצים שמערה תהיה מערה, לא רוכסן שנפתח וממנו מגיח אריה. הם רוצים שיער יהיה יער, לא שני עלים סמליים. הם מוכנים להוזהות בשמחה עם כל הגיבורים, אבל שישכנעו אותם שזה אמיתי. לא בדיחה.

מגרעת שניה — התלבשות — אנדרוקלס לבוש בטלאים ציוריים המכסים את בגדיו, וגבירתו, איזולה היפה לבושה כמו ילדה מפולנייה, עם שרחלים נפוחים, שיער מפוזר, וסרט ענקי על הראש.

אבל כל זה נשכח כשמופיעה יד הפלאים של מירי — ומשלחת לבמה את האריה. זהו אחיו של האריה מהקוסט מארץ עוץ. הוא עשוי בגדילי-צמר צהובים, המשחק שקים כשהוא רועד מפחד, (ראה ציטוט) הוא מבריש בנימוס את בגדי אנדרוקלס בקצה זנבו, וחוזר אחרי ההפסקה, עם קבוק גוזז לא גמור בידו. מבצע אותו אברהם מור, והוא כשרון כזה שכל השאר נדחקים לצל.

הודעה

המועצה המקומית אבו גוש מביעה בזה את צערה על הפעולות הבלתי הולמות שנעשו לאחרונה ע"י תושבי הכפר נגד פקידי מס הכנסה בירושלים וכן נגד המשטרה.

בהודמנות זו תודתנו נתונה למפקח המשטרה מר לכטמן ולמפקח מס הכנסה מר יעקב על פעילותם הנאותה והראויה.

המועצה המקומית מבטיחה בזה שבעתיד לא ישנו מקרים כגון אלה כמו כן היא מבטיחה שבעתיד תתן לזווי מחבריה לפקידי מס הכנסה ופקידי הגביה בעת מלוי תפקידם הרשמי בכפר.

סובחי מחמוד עבדאל עזיז ג'בר — ראש המועצה
חסן מוחמד אסמאעיל עבדאל ג'באר — סגן ראש המועצה
מוסא רשיד חוסיין אבראהים — חבר המועצה
ערסאן עלי עותמאן עבדאל רחמן — חבר המועצה
כאמל עזת אבראהים — חבר המועצה

המועצה המקומית אבו-גוש

כוח חדש

בבטאון תנועת העולם הזה — כוח חדש תוכל לקרוא דיונים רעיוניים, מאמרי חברים, דווחים על הנעשה בתנועה, תגובות פוליטיות ועוד.

בגליון מס' 9 החל הדיון בנושא "דת ומדינה"

חתום על כוח חדש — מלא את התלוש הרצ"ב ושלח עוד היום לת.ד. 136 תל-אביב.

נא שלחו לי את בטאון התנועה "כוח חדש". רצ"ב 10 ל"י דמי מנוי לשנה ועוד ..... ל"י כתרומה.
שמי..... כתובתי.....
תאריך..... חתימה.....

הופיע

"מצפן"

מס' 29

להשיג אצל פעילי האירגון הסוציאליסטי הישראלי, או בת.ד. 28061 ת"א.

אחים כהן

נחלת בנימין 43, תל-אביב
טלפון 613503

שמלות חופה אקסקלוסיביות
תעשיית פרחים אומנותיים

כלה לפני שאת מחלי-טה באיזו שמלת חופה לבחור, כדאי שתיכנסו לסלון "אמבר". מנהלת סלון "אמבר" נוסעת בכל עונה לאירופה ומ-ביאה את הדוגמאות החדישות ביותר מבדים מיוחדים. נסי ותיווכחי.

"אמבר"

תל-אביב, רח' בן-יהודה 59
טלפון 246752